

## Kéményseprés helyett – tüzeléstechnika

— Halló?! Jurcsik vagyok. Galambos társaság? Azonnal jön. Milyen ügyben keresi? Gondoltam... Csak hogy most már én vagyok az igazgató. Igen, nyugdíjba ment. Tíz napja. De itt van, épp most ment át a főmérnökhöz. Jó, rendben...

A Fővárosi Kéményseprő Vállalat igazgatói irodájában voltam akaratlanul fültantúja e telefonbeszélgetésnek. Fél órával azelőtt mutatott be Galambos István volt igazgató utódjának, Jurcsik Jánosnak. Ha Galambost nem éppen akkor hívja át a főmérnök, ő közölheti a hívó féllel, hogy megtörtént a helycsere. Ha én vagyok az új igazgató, ennek örültem volna jobban. Meg is kérdeztem Jurcsik Jánostól: nem kényelmetlen a magyarázkodás? Elkerülhetetlen — válaszolta —, de csak egy ideig. Bár Pistát rengetegen ismerik...

### Egy életút fordulóján

Igen, Galambos Istvánt valóban nagyon sokan ismerik, nemcsak Pesten, hanem szerte az országban. Életútja szorosán összeforrt a negyvenöt utáni országépítéssel. Fertőendréden született, kőműves lett, 1945-ben a kommunista párt alapító tagja. 1948-ban a helybeli Fogyasztási Szövetkezet vezetője lett, 1949-ben az államosítást követően három összevont soproni építőipari vállalat igazgatója. Aztán Szombathelyre helyezte igazgatónak a minisztérium, onnan Dunaújvárosba megy, nem sokkal később már a miskolci egyetem építőipari vállalatát vezeti. Utána az Országos Tervhivatal főosztályvezetője lesz. 1953-ban kerül a fővárosi tanácsba, 1963-tól mostanáig a Fővárosi Kéményseprő Vállalat igazgatója, illetve az Országos Kéményseprő Fejlesztési Társaság elnöke.

— A nyugdíjazás miatt az ember kénytelen végiggondolni, merre járt, mit csinált — gondolkozik hangosan. Nem kellemetlen: nincs mit véka alá rejtene magam előtt se. Most is szívesen megyek vissza bárhová, mert sehol nem égettem föl magam után a hidat.

— Menj is — szól közbe Jurcsik János — ne felejtse, miben egyeztünk meg: akárhová méz ezután is, annyi, olyan, mintha én mennék. Azt folytatom, amit te csináltál eddig.

— Én is azt folytatom, ahol kell, s ameddig kell. Nem árt, ha még elismélem egy-két vezetőnek, hogy előbb számoljon magában háromig, azután válaszoljon. De akkor aztán ne kerteljen. Évtizedek tapasztalata mondatja velem: őszintén kell beszélni az emberekkel. A gondokról és a kényelmetlen problémákról is. S azt ne bánja meg senki, ha az utcán, s a „folyosón” is ugyanazt feleli, amit az irodában mondana.

### Röviden az utánpótlásról

Alaptörvénynek tartom a vezető számára, hogy ne utasítsa az embereket, hanem feladatokat bizzon rájuk. S ne azért várjon elismerést vagy tiszteletet, mert ez vagy az a rangja. Az emberek igazán csak a tudást, a hozzáértést ismerik el. Csodálkoztak, amikor kőműves létemre elvállaltam a Kéményseprő Vállalat vezetését. Vizsgáznom kellett az emberek előtt. Mondtam: előbb építettem én kéményt, mint ti pucoltátok. De be is kellett bizonyítanom, hogy értem, tudom, mit miért kérek egyik-másik kirendeltségvezetőtől.

— Hány kéményseprő van ma az országban?

— Veszem a papírt — nyúl a fiókba „az utód”, Jurcsik János — pontos számokat mondok. Pesten van 251, az országban összesen 1900. Negyvenöt ipari tanulója van a vállalatunknak — az utánpótlás felét Pest adja az országnak — az összlétszám 80 százaléka szakmunkás.

— Mennyi az átlagkeresetük?

— Átlagfizetést mondok: 2500 forint. A jövedelmük persze több. Nem panaszkodnak.

— Úgy tudom, a múltban vándoréletformát jelentett kéményseprőnek lenni, s meglehetősen bizonytalan jövedelmet.

— A tizenötödik században még olasz kéményseprők vándoroltak Európa-szerre, így hazánkban is. A kéménnyel összekötött kandallók elterjedése után a tizenhetedik század elején sokan letelepedtek Ausztriában és nálunk is, s céhekbe tömörültek. Mária Terézia adott kiváltságlevelet a pozsonyi és a budai céheknek; a mester elhalálása után a mesteri jogok az özvegyet és gyermekeit is megillették. A céheket az 1872. évi ipartörvény megszüntette, s ezzel a ké-

ményseprők két táborra szakadtak: a mesterekre és a segédekre.

A segédek ugyanis hiába vártak egy-egy munkakerület megüresedésére, a rendelkezések értelmében az özvegyek, sőt az unokák is tovább gyakorolhatták az ipart. A kiöregedett segédek vagy özvegyek megélhetésére a rendelkezés semmiféle intézkedést nem tartalmazott. A jogok családról családra szálltak 1949-ig, az államosításig.

### A közeljövő programja

— A tüzeléstechnika modernizálása — gondolom — a kéményseprő szakmában is sok változást, változtatást igényel.

— Ez az, látja — jegyzi meg hamiskásan Galambos István —, komoly programot vett át tőlem János, az igazgatói székekkel együtt.

— Meg az elnöki poszton — teszi hozzá Jurcsik János. Hiszen a társulásnak kell az egységes feladatokat kidolgoznia országos méretekben. Ezt pedig az energiagazdálkodás fejlődése szabályozza. Csak néhány adat: a negyedik ötéves tervben a gázzal fűtött lakások száma 27 ezerről 157 ezerre emelkedik. A szén és szénfésülés felhasználása fokozatosan csökken, és ez új feladatok elé állítja a hagyományos kéményseprő ipart. Lassan a szakma nevét is meg kell változtatni, a mai kéményseprők unokáit már bizonyára tüzeléstechnikusoknak hívják majd. Nem kéményt fognak seperni, hanem a felhasznált energia hatásmegővásával foglalkoznak majd, a készülékek bekötésével, ellenőrzésével — de ez egy külön nagy téma. Ennyi is érzékelteti talán, hogy a legfontosabb feladatunk most a szakmai továbbképzés rendszerének kidolgozása.

— Vadászni már nem is lesz idő! — incselkedik Galambos István.

— Ne örülj, te időmilliomos, téged se hagyunk ki a munkából.

Medve Imola